

(ב) חוץ לארצנו .

(היהודים ועבודת הצבא) . — מכה"ע "Evening News" בלונדון הדפיס מאמר ארוך ע"ד יחש היהודים לעבודת הצבא. הסופר יוכיח את אחינו, אשר בכל מקצעות המדעים וענפי החיים הצטיינו בחריצותם וכשרונותיהם הנפלאים, מדוע רק בעבודה הצבא לא נראה עוד פעלם והדרם. מקרב היהודים — יאמר הסופר — יצאו הרבה אנשים חכמים וירועים, חוקרים ומשוררים, צירים ויוצרי פסילים, בעלי שירה וזמרה וחזוי חזיונות, ורק גבורי מלחמה ושרי צבא נאורים בגבורה לא מצאנו עוד בקרב היהודים; הדבר הזה יעיד כי לא ברצון ולב מלא אהבה לארץ מולדתם יצאו היהודים לעבוד בצבא, ורק כדי למלאות את חובתם אשר הפילו עליהם, וע"כ לא יחילו דרכיהם ולא זכו לעלות למעלה גבוהה בחיל הצבא. על הדברים האלה ישיב מכ"ע "יעוז. וזאָרלר" תשובה כהלכה, כי הסופר במח"כ לא ידע ע"ד מספר הרב של היהודים אשר היו שרי חילות ומפקדי מלחמה ויעשו להם שם עולם לא יכרת באמץ רוחם וגבורת ימינם. הטארשאל הידוע סאולס (Soul) אשר עליו העיד נאפוליון הראשון כי אחד הוא ואין שני לו בחכמת תכסימי מלחמה, היה יהודי. שתי פעמים נמנה סאולס לשר מלחמה בצרפת, ואח"כ היה לראש שרי הממשלה, בולכסוף נתעלה למעלת מארשאל, שהיא הפקידה היוחר גבוהה בפקודות חיל הצבא. גם בימים האלה ישנם הרבה יהודים בחיל ממשלת צרפת הנושאים משרות גבוהות, עפ"י רשימות פקידי הצבא בצרפת ימצאו כעת שמה מהיהודים נענעראל אחר, שרי לגיונות (פאָלקאזניק) — שנים, לייטענאנטיים — שלשה ועוד מספר רב מאיָארים, רופאי הצבא, קאפיטאנים וכדומה. בעת מלחמת האזרחים האחרונה באמיריקא היו בחיל הצבא שלשה שרי לגיונות יהודים, ארבעה סגני לגיונות, תשעה לייטענאנטיים ובערך שלש מאות שרי גדודים ופקידי צבא. היהודי אוריה לעווי אשר נשא עליו משרה גבוהה בחיל הים בארצות הברית באמיריקא נמנה להיות שר הים (אדמיראל), אך לא זכה לשאת את הפקידה הזאת על שכמו, כי ברנע ההוא אשר נתנו עליו את הפקידה הגבוהה הזאת, הלך בדרך כל הארץ.

(אמיריקא) . — מכה"ע היו"ל בלונדון מודיעים כי ביום י"א אב (1 אויגוסט למנין חו"ל) שחל"ח הר"ר יצחק מרגליוח בנו-יאָרק. המנוח נולד בשנת 1842 בעיר קאלוזאריא אשר בפולין; וגם אם מעטים ורעים היו ימי המנוח, כצמצום התפרנס מחנותו הקטנה ויחיה חיי עוני וצער, בכל זאת קבע עתים לתורה

וישתלם בלמודים. הרבה מאמרים כתב במכ"ע „המליץ“, „השחר“ ויתר כה"ע העברים; ספריו „ספורי ישורון“ „סעודת הלמוד“, „סעודת הים“ נודעו לשם ולתהלה. לפני שנתיים ימים בחיה בו עדת „בני ישראל“ בנוי-יארק ושימועליו נזר הרבנוח ויהי להם לרב ומטיף. במשך הימים המעטים אשר עמד בראש עדת „בני ישראל“ קנה לו לב בני עדתו ויהי רצוני לכל יודעיו ומכיריו. כאשר חלה את"ל חליו נתנה לו העדה משען כסף שיובל להתרפאות מחליו. אבל לדאבון לב"ה תקפה עליו מחלתו, ביום ט"ב אחר מאותביו כדברים האלה: „ככה גר"י ישראל בארץ אבותיו, לבי יאמר לי כי היום ירעך גם פתיל חייתי ויכבה נרי לעולם. כל בני עדתו באו לגמול עמו חסד האחרון ויותר סאלפים איש] נהרו אחרי ממתו. תהא נפשו צרורה בצדור החיים.

פענסילוואניען (אמיריקא), חמשה עשר באב. —

ב„המליץ“ גליון 118 ראיתי והנה ה' ג. מ. מצינצינאטי מחרף ומנרף את שם ישראל בארצות הברית, את האשכנזים ואת הליטאים גם יחד; האשכנזים מעבר מזה והליטאים מעבר מזה, אם השחק להם השעה ויעשו חיל אז נהפכים הם לאנשים אחרים ונעשים אמעריקאנים גמורים לכל חקותיהם ודקדוקיהם, ומתחילים לרדוף אחר הכבוד לעשות ואגודות אגודות וכל אחד בונה במה לעצמו, כדי להתעמף באצטלא של הגבאות והגהנת הקהלה; גם על השוחטים ישפוך ה' ג. מ. לענה וראש ובמקואות"ישים לשונו. סלח נא לי ה' ג. מ. אם אעירך כי הפרות על המדה, חלום חלמת ואינך יודע מה הוא ואין חלום; בלי דברים בטלים. הארכת לשונך ע"ד חינוך ילדי ישראל, ויעצת ליסר בתי ספר כוללים ללמד שפת אנגלית והידיעות הנחוצות לכל אדם באשר הוא אדם; קום בוא נא אתי, אנהגך אביאך ככל אתר ואתר אם לא תמצא בתי ספר כוללים ללמוד שפת המדינה וילדים הרבה ינהרו שמה כיהורים כנוצרים באין הבדל. מן שעה 9 בבוקר עד שעה 4 אחר חצות היום ילמדו בשקידה רבה, וזאת הוא בעוכרי הילדים ולדאבון הוריהם, כי יבלו עתותיהם בבתי ספר לעם כל היום ובהחלם ללמוד עברית ראשם עליהם כנלגל ולבם בל עמם. „שום נא בהערים הגדולות כ„נו-יארק“ „שיקאגא“ ופקח עיניך וראה, בתי ספר לגברים כימות החורף, בכל ערב וערב לאלה אשר אין עתותם ביום, ובכל מקום אשר תדרוך כף רגליך תמצא מלמדים ובתי כנסיות ללמד לנערי בני ישראל תורה, ורק בערים הקטנות לא ישתרר סדר ומשטר נכון בדבר החנוך, אבל שוחטים מהוגנים אנשי שם יש אתם, והשו"ב בעמדו לפני העדה על המבחן עליו להביא תעודות מגדולי דורנו, ולהראות סכיני לחכם מרם ישנו משמרתו. אנשי העדה לא יחמלו על כספם וישלחו השו"ב לניו-יארק או בשארי עירות הקרובות והרחוקות במקום שיש שם רב ומורה לנסותו כדיני שחיטות ובריכת הסבין כדין וכרת, ועל המקואות ישימו הרבנים האלה עינא פקחא למען לא תכשלנה נשי ישראל המתקדשות מטומאתן אף כחוט השערה, והנשים הנוהרות בשבילה מפקידה לפקידה אינן מתבטלות מטבילתן בשביל"ה שהטבילה עולה במחיר גדול, ובנות ישראל צנועות הן, והאשה העניה, אם היא מוכרת ללכת ולבקש פתקא מראש העדה בושא היא ומתבטלת בשביל כך מטבילת מצויה (כדבריד), כל זה לא היו דברים מעולם, כי לא עלתה על דעת הפרנסים לעשות תקנות לפסוד נשים עניות מן החשלומין. ואתה ידירי סלח לי כגורל חסדיך אם"אמר כי תישר בבשרים הנך, ומי יתן ויחקו דברי בשערי „המליץ“ לכל יחולל שם ישראל עוד, והיה זה שכרי. ג.מ. ש. יאשפאן.

ר' יצחק בהר"ג אליהו מרגליות

שמועה מעציבה ומרגיזה הביאו לנו מכ"ע לבנ"י הצפירה № 186 ש"ז והמליץ
№ 189 (המליץ יספר כי גם המכ"ע הלונדונים מספרים בשבת המנוח) כי הרב הג' החכם
מעל"כ

וה' משה' יצחק טרגליז' שבק חיים לכל חי ביום י"א לחודש מנ"א, לדאבן לבית כל יודעי ומכירי, יען כי הסופר, בהצפירה' מעיר, מערעץ' קצר בשבחי, יען כי לא נודעו לו תולדות המנוח היקר ומבקש מאת כל היודע תולדות המנוח המצוין הזה כי יכתבו ותודונו ב,האסיף' הבעל, לזאת נודשתי לבקשתו לספר תולדותיו כפי אשר נודע לי מסקר נאמן, מאת יודעי תולדותיו בתורתו וחכמתו, ויעמדו לזכרון בהיכל הספרות בין שאר נדחי עמינו הזכרים ב,האסיף' היקר !

ואלה, תולדות יצחק :

המנוח הזה נולד בשנת 1842 (תר"ב) בעיר, קאלווארצ' בפולין, לאביו הרב הגדול משה סהר"ר אליהו טרגליות אשר היה אח"כ לרב בעיר, וישיא' בפלך סובאלק ובעיר הארץ פלך וילנא. בהיותו כבן עשרים שנה לקח לו לאשה בת בעה"ב נכבד וילמוד בעיר, טערעץ' פלך וילנא, ועסק בבית חותנו והשכלה אשר היא היתה חיי רוחו עד יומו האחרון, יען כי העושר הוא גלגל החודר בעולם וחותנו ירד מטה מטה, לזאת נאלץ המנוח למעט מכות חותנו ונשא מרבית ימיו עמל ותלאה, ומלבד אשר סבל עוני וחוסר לחם תחת ומצוקה כתרוהו מכל עברים, כגורל כל החכמים אשר לא להם לחם, היה נדף בלי חשך מחמת הקנאים אשר רבו אז לתת דופי בכל דורש השכלה, ומה גם נדע קטנה כ,מערעץ' אשר, וזיכירי מות יבאישו גם שמן רוקח". הלחץ והדחק אשר אפפו עליו מכות ומחויץ הכריחותו לשלטל א"ע להיות למורה בערי ישראל וכיהוד בעיר, קאזנא" אז הרב הגביר ר' יחזקאל יפה, וגם שם לא הניח ידיו בעתותיו הפניות לו לעשות לו שם עולם, להוסיף כחו ולהאריך בתורה והשכלה, וכתב מאמרים נכבדים ב,ידיעות המבע' גמ"ע ה,מניד" וחתם עליהם שם, 'יצחק טרגליות', גם ב,המליץ' (השחר' כתב מאמרים נכבדים נודע להקוראים, והיה סופר מהיר בשפת עבר כאחד החכמים הגדולים, וגם בשפת אשנזיה היה כחו רב כאשר נראה ממאמריו ב,ידיעות המבע' הנכתבים ב,המניד', והדיק דני תכסה ומדע משפת אשכנז ורוסית לשפת עבר ולא נודע באיזה שפה מקורם, ועמד פעם גם ודיחם לא נמר! ספריו הנכבדים מהם, ספורי ישוף' והוא, כרעסמאמאטיע'. נספח זה הראה כחו הגדול להעתיק ספורי אנדות התלמוד בשפת עבר צחה ונעימה, האוז חכמים ויהללוהו, נבונים ויאשרוהו, והתחם הגדול הנודע ה' ח"י גולאנד ספר בשנת התכור היקר ב,הצפירה' מכבר, והעד היותר נאמן הוא כי חברו נמטר בזמן קצר אדני ההדפסה כלו; בספריו, מעוז התלמוד", מעוז הים", הראה עוצם חכמתו ובקיאותו לדבר עקב על סופלי שוא והפל על התלמוד, והוא נבדל בקיאותו בש"ס ומרששים דראת כי התלמוד הוא בית נבאה אשר בו נקבצו כל הידיעות והחכמות לכל הרוגה דעה ומתבונן בעין פקדא, יע"ש בספריו דברים מאירים כספירים, וע"ז ירכוזה כל מוקירי התלמוד חכמו! אח"כ נתקבל לרב ומורה בעיר, דרוזנעניק', וגם שם היה נדף מחמת הקנאים אשר אל רב חכמה ומדע משחק להם, ויאמרו מות בהשכלה, וימרוהו ורבו וישטמוהו בגלל דבר טוב, ובעד האמת היקרה לו מכל. וזה כשתי שנים שערת, קאלוועריא' בעיר, גויארק' קאזנא לכוא להיות להם לרב ומטיף, והיה שמו גדול בין רבני אמעריקא האורתודוכסים בגלל דרכי, גויארק' בפרט, כי מלבד גדלו בתורה וחכמה היה פה ספיק טרגליות ומטיף נעלה, תבונות שהן ככליל הפארת לרב ומורה. דרשותיו בנייות על אדני התכמה הזכה וראת ה' המהורה בהגיון ישר וזך, גם היה מדרקק נפלא; היה יודע לעבור לפני התיבה ולקרוא לבת השומעים בנעום ומירותו ובמצהלות טעניותיו! המנוח הזה היה עני ומבין נפלא מאין כמותו, וקבל את כל אדם כקמן כגדול בסבר פנים יפות, על תואר קלמטר פניו היה יכול כל איש לראות כבראי מוצק את מונו הטוב, פור נתן לאבינוים אם כי השתו אלהים עושר ופעודו לא התלונן בצל הכסף! והנה לפתע פתאום נקבף בעודנו כאבו (כבן

ארבעים וחמש שנים) עץ עושה פרי קודש הלולים לשמחת אלהים ואנשים. אברה גרולה
אברה עדת „נויארק“ וגם כל בית ישראל, בהלקח מאהגו מרגלית טובה כהמנוח, אשר
היה סן השרידים אשר התורה והחכמה, הדת והדעה, מצאו מסלות בלכבו המוב. חבל
על דאברין, ומי יביא לנו תמורתו בדרך יתום כזה! ה' יגדור פרצות עמו ישראל ולא
ישמע פרץ וצוהה ברחובותינו ולא נוסף לדאבה עוד, ובלע המות לנצח.

חיים הערצמאן איש ראססיין.

SLEW HIS PET DAUGHTER.

A FATHER, JEALOUS OF THE LOVE, TURNS MURDERER.

Mr. Wm. Deere, Dr. John M. and Mad... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

Frank Pittman, a laborer living at 83 Jack... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

Although Lewis was of good repute, and... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

It was a little over two weeks ago that... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

The work on the dress had proceeded so... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

Why not," he asked angrily. Rachel said... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

It was at this moment that Lewis rushed... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

There was a low wailing cry heard... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

HAD A DYNAMITER'S OUTFIT.

DID MOONEY BLOW UP THE GUIN... DID MOONEY BLOW UP THE GUIN...

One of Messrs. Frank Farnes and a Lot... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

Then Mooney was taken back to jail... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE ORIENTALS AT COLLEGE POINT... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

Stair's biggest barge was just big eno... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE VIRGINIA DEMON... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE CROWN PRINCE'S TROUBLE... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE CROWN PRINCE'S TROUBLE... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE CROWN PRINCE'S TROUBLE... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE PEERLESS VOLUNTEER.

SEE LEADS THE ENTIRE FLEET IN... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

NEWPORT, Aug. 4.—The day opened un... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

Then Mooney was taken back to jail... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE VIRGINIA DEMON... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE CROWN PRINCE'S TROUBLE... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE CROWN PRINCE'S TROUBLE... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE CROWN PRINCE'S TROUBLE... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE CROWN PRINCE'S TROUBLE... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE CROWN PRINCE'S TROUBLE... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE SOCIALISTS MUST GO.

THAT IS THE FIAT OF THE UNITED... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

It is the Socialists Labor Party that... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

It is the Socialists Labor Party that... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

It is the Socialists Labor Party that... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

It is the Socialists Labor Party that... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

It is the Socialists Labor Party that... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

It is the Socialists Labor Party that... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

It is the Socialists Labor Party that... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

It is the Socialists Labor Party that... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE PEERLESS VOLUNTEER.

SEE LEADS THE ENTIRE FLEET IN... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

NEWPORT, Aug. 4.—The day opened un... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

Then Mooney was taken back to jail... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE VIRGINIA DEMON... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE CROWN PRINCE'S TROUBLE... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE CROWN PRINCE'S TROUBLE... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE CROWN PRINCE'S TROUBLE... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE CROWN PRINCE'S TROUBLE... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

THE CROWN PRINCE'S TROUBLE... He was Deere, Dr. John M. and Mad...

ר' אליהו מרגלית, געבאָרן 1811. אַרום די 1850ער רב אין פּשעראַסלע, סוואַלקער געגנט, שפּעטער אין ווישי, ראַדון, ראַקישאָק. ניפֿטר 1867. זיין זון ר' אָשר רב אין ראַקישאָק, און זיין זון ר' מרדכי, מו"צ אין אַליקסט, מחבר פֿון סוגה בשושנים (ווילנא, תרנ"ד).

ר' חיים בייעלקעס, נדבן, גביר. שווער פֿון ר' יהושע-העשל לעווין (געבאָרן ווילנע 1814), אב"ד פּראַגאָ, טיקטין, רב פֿון עדת רוסיא אין פּאַריז און מחבר פֿון ספֿרים.

ר' יצחק בר' אליהו מרגלית, דאָ געבאָרן 1842. געלעבט אין מערעטש און קאָוונע און סוף 1870ער רב אין דרווגעניק. פֿון 1884 רב אין שול „אנשי קלבריה“ אין ניו-יאָרק. אַ רב אַ משפּיל. פֿון סוף 1860ער געדרוקט סעריעס מאמרים וועגן נאַטור-וויסנשאַפֿט און יהדות-פּאַרשונג אין המגיד, המליץ, השחר און אַנדערע אויסגאַבעס פֿון דער העברעיִשער פרעסע. ווען עס האָט זיך אָנגעהויבן דער שאַרפֿער וויפּוח אַרום „תּקונים בדת“, איז ער אַרויס מיט זיין מעוז התלמוד (וואַרשא, תרכ"ט), וווּ ער גרינפֿט אָן די יעניקע, וואָס ווילן אינפֿירן רעפּאַרמען אין דער ייִדישער רעליגיע). די זעלביקע געדאַנקען דריקט ער אויס אין זיין מעוז הים (ווילנא, תרל"א). ער איז אויך דער מחבר פֿון ספּורי ישורון (בערלין, תרל"ו), באַשריבן אין אַ דערציילערישער פּאַרעם די אגדות אין תלמוד. געשטאַרבן 1887 אין ניו-יאָרק.

ר' מיכאל-ירמיהו אייזענשטאַדט,

סדר אַברהם (פּראַנקפֿורט דאָדר, תקי"ב [1752] זאָגט זיך: „אַברהם אַבלי בן החסיד המקובל מהור"ר ירמיה' ז"ל ה"ה מק"ק קלווריעא". אין הקדמה: „עוֹבֵר וּשְׁבֵּ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וּמִטּוֹלְטֵל בְּנֵעַ וְנֵד ... לְהַמְצִיא מִזוֹן וְטֵרֵף“. אַ צווייטער ספֿר: מדבר סין (דאָרטן, תקכ"ט [1769]), אַ פּאַעמע פֿון העברעיִשע ווערטער, וואָס הייבן זיך אָן מיט שין (שמאלית).

יעקב [יפה], בר' פּנחס מקל-ווריע, גופי הלכות (וואַרשא, תקפ"ב). אב"ד לודווינאָווע.

ר' שלמה-זלמן גוטשטאַדט, דאָ געבאָרן 1804. בעל אמרי שלמה, דברי שלמה (פ"פ דמנין, 1866). געלערנט אין ווילנע און וואַלאַזשין, 1843 — לאַנדאָן, 1853 — פּאַריז. ניפֿטר 1888.

ר' יחיאל-מיכל בר' יהודא ליב מקאָלווריע. חיבורים: מרגניתא (תקנ"ו), פארי הלכות (תקנ"ח), דרך המלך (1798) — אַלע שקלאָוו. הוי, שווד (נאָווי דוואָהר, תקס"ה). געבאָרן אין סלוצק.⁶

ר' יהודה בר' ישראל מקאל-ווריעא, האָט הספּמה אויף דרך המלך. ער גיט זיך אָן: יושב על פסא הוראה בק"ק דענעבורג ומצ"פ [ומצודתו פרושה] במדינת איפּלאַנד. מחבר פֿון חבֿל יהודה (ווילנא, תק"ס).

6) לויט יהדות ליטא, ג' (ע' 69), געווען דאָ רב, אָבער אויף ע' 350 ווערט ער ניט דערמאַנט צווישן די קאָלוואַריער רבנים. אויב יאָ, קען עס זיין אין די 1840ער, ווען זיין זון ר' יצחק איז דאָ געבאָרן געוואָרן.